

Fylkesmannen i Vestfold

Stokke kommune

Postboks 124

3161 Stokke

Vår saksbehandler / telefon:
Tor Fredrik Holth
33 37 11 92

Deres referanse:

Vår referanse:
2015/572
Arkivnr: 461.2

Vår dato:
08.05.2015

Rapport etter Fylkesmannens tilsyn 12.3.2015 ved Stokke avløpsanlegg, Stokke kommune

Resultater

Denne rapporten omhandler funn som er konstatert etter kontroll av Vårnes renseanlegg 12.3.2015, men gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen avdekket to avvik under tilsynet:

- **Avvik 1 – Overløp av urensset kloakkvann håndteres ikke tilfredsstillende**
- **Avvik 2 – Påkrevd antall akkrediterte prøver er ikke oppnådd**

Fylkesmannen ser alvorlig på avvik nr 1.

I tillegg ble det gitt 4 anmerkninger. Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 2 og utover i rapporten.

Oppfølging etter kontrollen

Virksomheten plikter snarest å rette opp avvikene som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må virksomheten sende en skriftlig bekreftelse på at avvikene er rettet opp, og redegjøre for de gjennomførte tiltakene. Frist for skriftlig tilbakemelding er 1.9.2015. Dersom avvikene ikke kan rettes innen den oppsatte fristen, må kommunen innen samme frist oversende en handlingsplan og oppfølgende frister for hvordan avvikene vil rettes opp.

Med hilsen

Miljø- og samfunnsikkerhetsavdelingen

Trine Bull-Hansen
fagsjef

Tor Fredrik Holth
senioringeniør

1. Informasjon om virksomheten

Organisasjonsnr. (underenhet): 964 952 167	Eies av: Stokke kommune
Besøksadresse: Storevarveien 220, 3159 Melsomvik	Telefon: 33 26 50 00
Kommune/kommunenr.: Stokke / 0720	Bransjenr. (NACE-kode): 37.00
Anleggsaktivitet: Avløpsnett og -rensing	Anleggsnummer: 0720.0013.01

2. Tilstede under inspeksjonen

Fra virksomheten: Madina Stene, Arne Fønhus, Knut Terje Ellefsen, Steinar Hansen, Frank Løvvold, Svein Bergan	Fra Fylkesmannen: Trine Bull-Hansen, Tor Fredrik Holth, Berit Løkken, Fred Marius Svendsen
---	---

3. Bakgrunn for inspeksjonen

Tilsynet er del av en landsdekkende avløpsaksjon i regi av Miljødirektoratet rettet mot avløpsanlegg omfattet av forurensningsforskriftens kapittel 14. Fylkesmannen er forurensningsmyndighet for disse avløpsanleggene.

4. Inspeksjonstema

Følgende hovedtema ble kontrollert:

- *Mål, planer og miljørisikovurderinger for avløpsanlegget*
- *Ledningsnett, klimatilpasning og overløp*
- *Driftsstabilitet, akkreditert prøvetaking og etterlevelse av rensekraft*

5. Definisjoner

Avvik:

Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning:

Et forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

6. Dokumentunderlag

- Lov av 13. mars 1981 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift av 1. juni 2004 om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift av 6. desember 1996 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse av 15. mai 2007 gitt Stokke kommune i medhold av forurensningsloven § 11

Informasjon om regelverket finner du på www.miljødirektoratet.no og www.regelhjelp.no.

7. Varsel om tvangsmulkt

Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt en tilbakemelding med bekreftelse på at avvik er rettet innen fristen, vil vi vurdere å fatte vedtak om tvangsmulkt, jf. forurensningsloven § 73.

En eventuell tvangsmulkt vil starte etter en nærmere fastsatt frist og vil være på kr. 50 000.

Dere har anledning til å kommentere dette varslet. Eventuelle kommentarer sendes til Fylkesmannen innen to uker etter at denne rapporten er mottatt.

8. Gebyr for virksomhet med tillatelse

Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen, jf. forurensningsforskriften § 39-6.

Ved kontroll i virksomheter med tillatelse skal det betales gebyr etter faste satser basert på virksomhetens risikoklasse. Risikoklassen for Stokke avløpsanlegg er fastsatt til klasse 2 i vedtak datert 16. april 2008. Dette innebærer at virksomheten skal betale kr 15900 i gebyr for den gjennomførte kontrollen. Siden gebyrstørrelsen følger av vedtatt risikoklasse er gebyrstørrelsen ikke et vedtak som kan påklages.

Faktura oversendes fra Miljødirektoratet.

9. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten jf. offentleglova. Kopi av rapporten legges ut på Fylkesmannens nettsider.

10. Om virksomheten

Stokke avløpsanlegg består av tre rensedistrikt: Vårnes, Fossnes og Løke. Vårnes renseanlegg og tilhørende avløpsnett som dekker tettbebyggelsen er omfattet av forurensningsforskriftens kapittel 14. Tilført mengde avløpsvann til Vårnes renseanlegg i 2014 tilsvarte 21 568 pe. Vårnes renseanlegg er et kjemisk renseanlegg av typen primærfellingsanlegg og har rensekraft til total fosfor. Krav til sekundærrensing (biologisk rensing) er ikke iverksatt i påvente av «vesentlig endring».

11. Avvik

Vi fant følgende avvik under kontrollen:

Avvik 1: Overløp av urensset kloakkvann håndteres ikke tilfredsstillende

**Avvik fra: Forurensningsforskriften § 14-11 siste ledd,
Utslippstillatelsens vilkår punkt 5.4**

Fylkesmannens observasjoner og kommentarer

Forurensningsutslipp av urensset vann via overløp ved renseanlegget blir ikke målt eller medregnet i rensegrad. Det er derfor også usikkert om renseanlegget faktisk overholder rensekraftet ift. total fosfor. Stokke kommune vil installere mengdemålere på overløp ved renseanlegget i 2015. Overløp vil da måles og inkluderes i beregningene av rensegrad.

Overløpsutslippene blir ikke vurdert opp mot relevante resipienter og miljøvirkninger (kun via regional badevannsovervåkning), men saneringsplan beskriver hvordan dette kan gjøres. Kommunen bør gjennomføre en vurdering av effekt av overløpsutslipp for spesifikke resipienter.

Fylkesmannen understreker at vi ser spesielt alvorlig på avvik 1 som ble avdekket under dette tilsynet. Gjennomføringen av tiltak vil/kan derfor bli fulgt opp med en ny kontroll.

Avvik 2: Påkrevd antall akkrediterte prøver er ikke oppnådd

**Avvik fra: Forurensningsforskriften § 14-11 3. ledd,
Utslippstillatelsens vilkår punkt 5.4**

Fylkesmannens observasjoner og kommentarer

I løpet av 2014 ble kun 14 av 24 (krav) uke- og døgnblandprøver godkjent som akkrediterte. Dette grunnet returstrøm fra sandvasker til avløpsstrøm før prøvetakingspunkt i første halvdel av 2014. Forholdene ble oppdaget og utbedret våren 2014.

I 2014 ble kun 5 av 6 (krav) ukeblandprøver analysert for total nitrogen.

12. Anmerkninger

Fylkesmannen har følgende anmerkninger til forhold som ble kontrollert:

Anmerkning 1 - Klimatilpasning

Stokke kommune har inkludert modell for framskrivning av klimautvikling i saneringsplanen. Datagrunnlaget for modellen må imidlertid oppdateres da kun generiske regionale prognoser er lagt til grunn. Stokke kommune opplyser at de planlegger innhenting av lokale nedbørsprognoser som skal inkluderes i modellen.

Effekter av nedbørsutviklingen er omsatt til virkninger på avløpsanlegget av konsulent, men er etter Fylkesmannens vurdering ikke tilstrekkelig konkretisert eller dokumentert. Stokke kommune opplyser at belastningen på renseanlegget har gått ned (mindre overvann) men utslipp via overløp er ikke redusert. Årsaken til dette er ukjent. Det har de siste årene blitt færre tilfeller av tilbakeslag og færre konflikter på grunn av kjelleroversvømmelser. Stokke kommune krever fordrøyning hos tilknyttede abonnenter.

Anmerkning 2 - Miljøriskovurdering

Risiko- og sårbarhetsanalysen (ROS) for avløpsanlegget er ikke presentert iht. anerkjent metode. Årlige handlingsplaner produseres på bakgrunn av saneringsplanen og har god fremdrift, men resultater fra ROS fører ikke til omprioriteringer av nevnte handlingsplaner. ROS fremstår derfor ikke å bli benyttet aktivt i arbeidet for gjennomføring av risikoreducerende tiltak.

Anmerkning 3 – Driftsstabilitet

Det var store variasjoner i BOF₅ i 2014 noe som tyder på ustabile tilførsler. Stokke kommune opplyser at industripåslipp forekommer fra blant annet Børgeskogen og Rakkevik. Slike påslipp blir konsesjonsbehandlet av kommunen, noe som skal fremme stabile driftsbetingelser. Kommunen opplyser også at påslipp av fett fra bedrifter kan utgjøre et problem, men det jobbes aktivt med problemstillingen (temperaturkrav m.m.) og prøvetakinger kreves eksternt. Støtbelastning ved mottak av eksterntslam oppgis ikke å være et problem. Mulige tiltak for å fremme stabile driftsbetingelser oppgis også å være sanering/hindre inntrenging av fremmedvann.

Anmerkning 4 – Avviksbehandling

Avviksbehandlingen utføres ved hjelp av avviksskjema på papir. Skjemaene samles i perm som avsluttes månedlig og revideres årlig. Eventuelle avvik håndteres/utbedres lokalt. Stokke kommune opplyser at systemet i liten grad brukes.

13. Andre forhold

Stokke kommune har ingen konkretisert plan for innføring av sekundærrensing. I følge hovedplanen viser beregninger at krav om sekundærrensing vil komme ca. år 2020, og det er også budsjettert ombygging av Vårnes renseanlegg i 2020. Renseanlegget står på vanskelig grunn noe som kompliserer budsjetteringen. Det er Stokke kommunes ansvar å fortløpende vurdere om krav om sekundærrensing er utløst. Fylkesmannen vil påpeke at prosjektering av sekundærrensing allerede nå bør påbegynnes.